



Grund- og nærhedsnotat

6. april 2021

Grund- og nærhedsnotat vedr. Kommissionens forslag til ændringsbudget nr. 2 til EU's budget for 2021

KOM (2021) 200

KOM (2021) 201

Nyt notat

1. Resume

Kommissionen udsendte d. 24. marts forslag til ændringsbudget 2 til EU's 2021-budget. Ændringsbudget 2 vedrører primært midler til håndtering af COVID-19-pandemien i form af forøgelse af bevillingen til EU's nødbjælpsinstrument (ESI) på 156 mio. euro i forpligtelsesbevillinger og 148 mio. euro i betalingsbevillinger samt en forøgelse af bevillingen til Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) på 60 mio. euro i både forpligtelses- og betalingsbevillinger.

Derudover vedrører forslag til ændringsbudget 2 en mobilisering af EU's Solidaritetsfond til fordel for en række lande pba. deres håndtering af de sundhedsmæssige konsekvenser ved COVID-19 for i alt 48 mio. euro i både forpligtelses- og betalingsbevillinger.

Endelig vedrører forslag til ændringsbudget 2 en række tekniske justeringer, der skal ses som led i implementeringen af MFF-aftalen.

Samlet set vil forslaget øge forpligtelses- og betalingsniveauet på EU-budgettet for 2021 med 261 mio. euro hhv. 253 mio. euro. Forslaget skønnes isoleret set at medføre en stigning i det danske EU-bidrag i 2021 på ca. 43 mio. kr.

Regeringen kan støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 2 til EU's budget for 2021, idet der lægges vægt på, at merudgifterne i videst mulige omfang finansieres via omprioriteringer.

2. Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til ændringsbudget nr. 2 til EU's budget for 2021 (KOM (2021) 200). Forslaget og den dertilhørende retsakt vedr. mobilisering af EU's Solidaritetsfond (KOM (2021) 201) fremsættes med hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TFEU) art. 314 vedr. beslutningsproceduren for budgettet, og finansforordningens¹ art. 44.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til ændringsbudget 2 medfører samlet set en stigning i forpligtelses og betalingsniveauet på 261 mio. euro hhv. 253 mio. euro, jf. tabel 1.

¹ Forordning (EU, Euratom) nr. 2018/1046 af 18. juli 2018

Tabel 1**Merudgifter i Kommissionens forslag til ændringsbudget 2 fordelt på udgiftsområder**

Mio. euro	Forpligtelser	Betalinger
1. Det indre marked, innovation og det digitale område	-	0,3
2. Samhørighed, resiliens og værdier	216,0	207,8
<i>Heraf ESI</i>	<i>156,2</i>	<i>148,1</i>
<i>Heraf ECDC</i>	<i>60,0</i>	<i>60,0</i>
3. Naturressourcer og miljø	2,0	2,0
4. Migration og grænseforvaltning	-	-
5. Sikkerhed og forsvar	-	-
6. Naboer og verden	0,2	0,0
7. Europæisk offentlig forvaltning	-5,5	-5,5
Særlige instrumenter	48,0	48,0
<i>Heraf Solidaritetsfonden</i>	<i>48,0</i>	<i>48,0</i>
I alt	260,7	252,6

Kilde: Kommissionens forslag til ændringsbudget 2 for EU's 2021-budget.

Håndtering af COVID-19

Kommissionen anmoder med forslag til ændringsbudget 2 om merbevillinger til håndteringen af COVID-19 for samlet 216 mio. euro i forpligtelser, *jf. tabel 2*. Det fordeles således, at 156 mio. euro går til EU's nødhjælpsinstrument (ESI) og 60 mio. euro til Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC). Midlerne foreslås udmøntet med 12 mio. euro til det forberedende arbejde til udviklingen af et digitalt grønt certifikat, som har til formål at fremme den fri bevægelighed ved at sikre interoperabilitet mellem medlemslandenes certifikater for vaccination, test og restitution efter COVID-19-smitte, *jf. særskilt grund- og nærbedsnotat*. Derudover indgår der 60 mio. euro under HERA Incubator til at styrke sekventeringskapaciteten i medlemslandene mhp. hurtigt at kunne påvise nye varianter af COVID-19, *jf. særskilt grund- og nærbedsnotat*. I forslaget indgår endvidere 34 mio. euro til specialiserede PCR-analyser, 10 mio. euro til spildevandsmonitorering og endelig 100 mio. euro til håndtering af behov, som måtte opstå.

Kommissionen angiver derudover, at der i tillæg til ændringsbudget 2 foreslås en bevillingsoverførsel fra Solidaritets- og nødhjælpsreserven til ESI og ECDC på samlet set 122 mio. euro i forpligtelser og betalinger. Hertil findes yderligere 7,5 mio. euro ved omprioriteringer inden for budgettet. Samlet set angives virkningen af disse tiltag således at finansiere merudgifter til EU's COVID-19 håndtering på 345 mio. euro, *jf. tabel 2*.

Tabel 2
Merudgifter (forpligtelser) til håndtering af COVID-19

Mio. euro	Forslag til bevil- lingsoverførsel	Forslag til æn- dringsbudget 2	Finansiering fra ekssi- sterende bevillinger	I alt
Digitalt grønt certifikat	31	12	3	46
Specialiserede PCR-analyser	31	34	0	65
HERA Incubator sekventering	46	60	4	110
Passagerlokaliseringsskemaer	3	0	1	3
Spildevands monitorering	11	10	0	21
Særskilt pulje til ekstra behov	0	100	0	100
I alt	122	216	8	345

Anm.: Afvigelse i summer skyldes afrunding.

Kilde: Kommissionens forslag til ændringsbudget 2 for EU's 2021-budget.

Kommissionen foreslår en aktivering af fleksibilitetsinstrumentet for at finansiere det øgede udgiftsniveau. Kommissionen finder således ikke, at der under udgiftsområde 2b *Resiliens og værdier* er tilstrækkelig margen under det gældende delloft. Det fremgår af MFF-forordningen, at fleksibilitetsinstrumentet kan anvendes til finansiering for et givent regnskabsår af specifikke uforudsete udgifter i forpligtelsesbevillinger og tilsvarende betalingsbevillinger, som ikke kan finansieres inden for de lofter, der er til rådighed for et eller flere andre udgiftsområder.

Mobilisering af Solidaritetsfonden til håndtering af COVID-19 og naturkatastrofer

EU's Solidaritetsfond kan bl.a. mobiliseres til håndtering af naturkatastrofer af større omfang i EU's medlemslande samt tiltrædelseslande. I forbindelse med vedtagelsen af *Corona Response Investment Initiative (CRII)* i 2020 blev anvendelsesområdet for Solidaritetsfonden udvidet til også at omfatte sundhedskriser. Dette har gjort det muligt for medlemslandene og tiltrædelseslande at søge om midler fra fonden til håndtering af de sundhedsmæssige konsekvenser ved COVID-19.

Kommissionen oplyser, at ca. 48 mio. euro under Solidaritetsfondens budget for 2020 er ubrugte. På den baggrund foreslår Kommissionen at videreføre dette beløb i form af en tilsvarende merbevilling i 2021.

Kommissionen foreslår i forlængelse heraf at mobilisere Solidaritetsfonden for samlet ca. 484 mio. euro. De resterende midler findes ved en bevillingsoverførsel fra Solidaritets- og nødhjælpsreserven.

Mobiliseringen vedrører håndtering af ødelæggelser forårsaget af oversvømmelser, cyklon og jordskælv i Grækenland for ca. 27 mio. euro, håndtering af ødelæggelser forårsaget af storm i Frankrig for ca. 59 mio. euro, samt ca. 397 mio. euro til håndtering af de af de sundhedsmæssige konsekvenser ved COVID-19 i en række lande (Albanien, Østrig, Belgien, Tjekkiet, Estland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Montenegro, Portugal, Rumænien, Serbien og Spanien).

Decentrale agenturer og Den Europæiske Anklagemyndighed

Kommissionen foreslår med ændringsbudget 2 at opdatere stillingsfortegnelsen for Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, Det Europæiske Fiskerikontrolagentur og Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO). Opdateringen af stillingsfortegnelserne sker som led i at implementere allerede indgåede aftaler. Fsva. Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og EPPO er der tale om udgiftsneutrale justeringer, idet finansieringen tilvejebringes ved en bevillingsoverførsel. Fsva. Det Europæiske Fiskerikontrolagentur medfører det en opjustering af forpligtelses- og betalingsbevillingerne under udgiftsområde 3 *Naturressourcer og miljø* på 2 mio. euro.

Organisering af forvaltningsorganer for MFF-perioden 2021-2027

I forlængelse af MFF-aftalen blev der i februar 2021 indgået en aftale om oprettelsen af Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø, Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og Det Digitale Område, Det Europæiske Forvaltningsorgan for Forskning, Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er, Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd og Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur.² Den budgetmæssige virkning som følge heraf modsvares fuldt ud af en nedjustering af bevillingen til de udgiftsprogrammer, som forvaltningsorganerne administrerer.

Andre tekniske justeringer

Kommissionen foreslår at indføre nye budgetlinjer; dels for fællesforetagender (*Joint Undertakings*) under Horisont Europa, dels for REACT-EU, som relaterer sig til finansieringen under EU's genopretningsinstrument. Der er tale om justeringer i budgetstruktur uden udgiftsmæssig virkning.

Som konsekvens af forsinkelsen af vedtagelsen af retsakten for Instrument for naboskab, udviklings samarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) foreslår Kommissionen at fremrykke hensættelser for 700 mio. euro til Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling (EFSD+) under budgetlinjen vedr. NDICI, mens de budgetlinjer for Afrika, Asien, Syd- og Mellemamerika, som bidrager til EFSD+, nedbringes tilsvarende. Således er justeringen udgiftsneutral.

Under udgiftsområde 7 *Europæisk offentlig forvaltning* foreslår Kommissionen at nedbringe bevillingen til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EESC) med 5,5 mio. euro. Nedbringelsen skal ses i lyset af, at EESC i 2020 forudbetalte lejeomkostninger for 2021 for et tilsvarende beløb. Derudover anfører Kommissionen, at der er i forbindelse med udarbejdelsen af EU's budget for 2021 er oprettet to pilotprojekter, der har reference til samme projektområde vedr. ejerskabsforhold i mediebranchen. Derfor foreslår Kommissionen at foretage en budgetneutral justering, hvor midlerne på 0,3 mio. euro i betalinger fra det ene pilotprojekt under udgiftsområde 2 *Sambørighed, resiliens og værdier* overføres til udgiftsom-

² Kommissionens Gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/173

råde 1 *Det indre marked, innovation og det digitale område*. Endelig foreslår Kommissionen at overføre midler afsat til et pilotprojekt vedr. kulturel udveksling med udviklingslande til budgetlinjen under NDICI, hvis underliggende retsakt giver hjemmel til udførelsen af aktiviteter, som pilotprojektet oprindeligt skulle have udført. Således er der tale om en budgetneutral justering, hvor der overføres 0,2 mio. euro i forpligtelser fra udgiftsområde 2 *Sambørighed, resiliens og værdier* til udgiftsområde 6 *Naboområder og verden*.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer et øget betalingsniveau for ca. 253 mio. euro. Danmark finansierer godt 2 pct. af EU's udgifter, hvorfor forslaget isoleret forventes at medføre en stigning i det danske EU-bidrag i 2021 i størrelsesorden 43 mio. kr.

Øvrige konsekvenser

Ændringsbudgettet har ikke erhvervsøkonomiske eller samfundsøkonomiske konsekvenser, eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ej relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel opbakning til Kommissionens forslag til ændringsbudget 2.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 2.

COVID-19 udgør en stor trussel for EU-borgernes sundhed og for samfundsøkonomien. Regeringen støtter derfor, at der fra EU's side gøres en aktiv indsats på områder, hvor der er behov for fælleseuropæiske svar. Regeringen støtter derfor, at der afsættes midler til et grønt digitalt certifikat, hvilket flugter med regeringens ambition om at bruge coronapas til en sundhedsmæssigt sikker og forsvarlig genstart af rejseaktiviteten. Ligeledes støtter regeringen indsatsen for at styrke sekventeringskapaciteten i medlemslandene mhp. hurtigt at kunne påvise nye varianter af COVID-19.

Regeringen finder det rigtigt, at EU-budgettet anvendes til at støtte medlemslande, som lider store tab som følge af naturkatastrofer, og til at støtte til de lande, der er mest berørt af COVID-19.

Regeringen anerkender, at merudgifterne beskrevet i ændringsbudget 2 delvist modgås ved omprioriteringer inden for de i 2021-budgettets fastsatte bevillinger, idet regeringen dog gerne ser mulighederne for omprioriteringer udforsket nærmere. Således vil regeringen - i stil med andre merudgifter på EU-budgettet - søge at finansiere disse ved omprioriteringer frem for ved merbidrag fra medlemslandene. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at medlemslandenes finanspolitiske råderum er reduceret betydeligt som følge af COVID-19.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.